

**Методичні рекомендації
щодо
поурочного планування**

**Початок конспекту оформляється
за загальною схемою:**

**тема, мета уроку, його тип, методи і
прийоми проведення, засоби наочності
й технічні засоби навчання, література.
використана в процесі підготовки до
уроку.**

Дидактична мета

визначається, виходячи зі змісту матеріалу програми.

Вона вказує на результат, який передбачається досягнути.

Доцільно виділити навчальні завдання, які визначають формування вмінь і навичок:

- **виконувати конкретну операцію, дію;**
- **відрізнити правильне виконання дії, якою необхідно оволодіти;**
- **визначати, пояснювати, обґрунтовувати характерні ознаки, принципи правильного виконання дії.**

У конспекті слід вказати розвивальну та виховну функції навчання:

- якими логічними операціями та прийомами розумової діяльності оволодіють учні;**
- які почуття пробуджуються у процесі навчання (зацікавленості, успіху, гордості, співпричетності, відповідальності та ін.);**
- які цінності для себе відкривають, усвідомлюють учні;**
- які уміння соціальної поведінки формуються на уроці.**

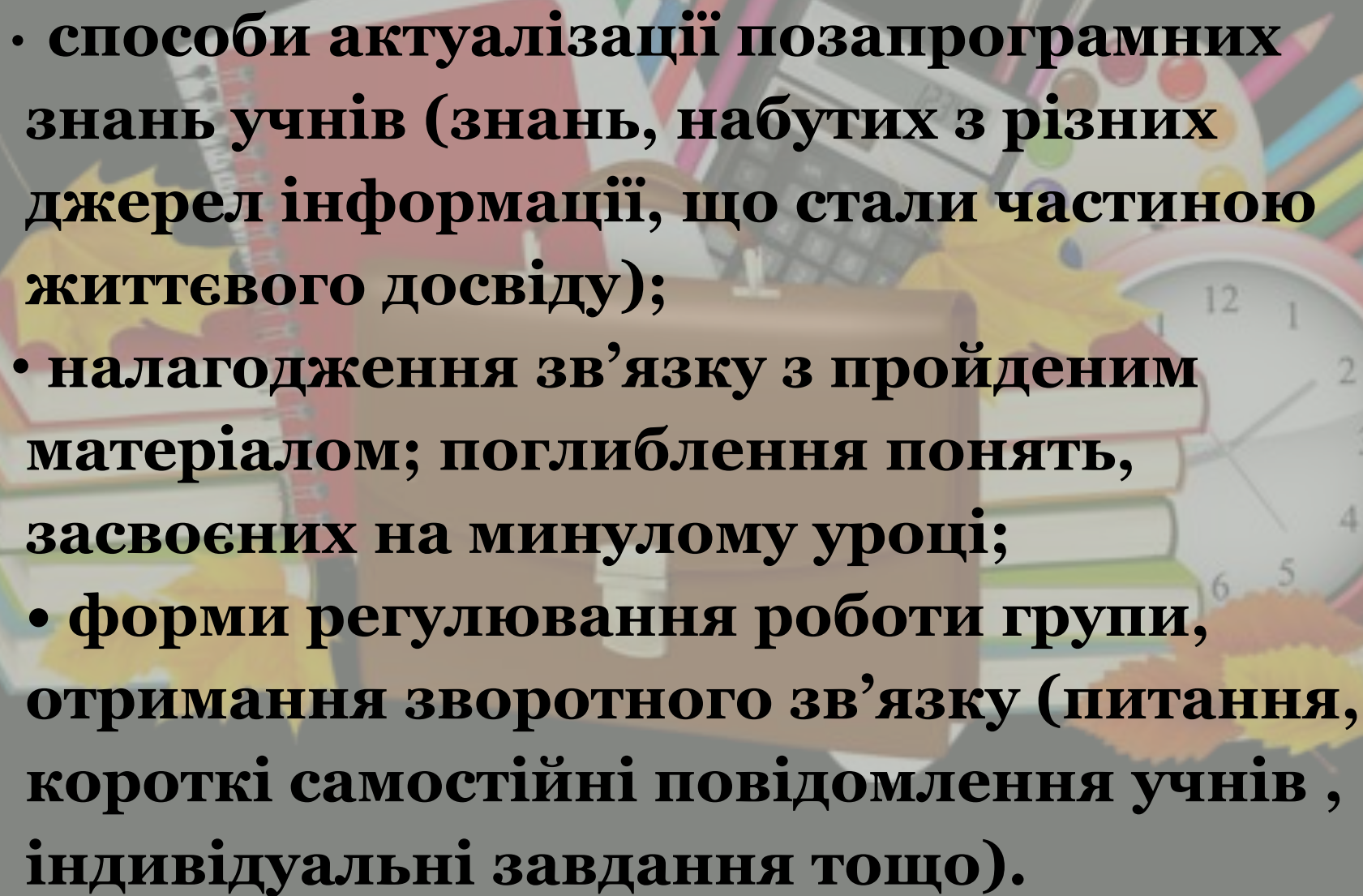
У конспекті орієнтовно виділяють такі головні етапи навчального заняття:

- актуалізація опорних знань і чуттєвого досвіду учнів;**
- розкриття значущості теми та мотивація пізнавальної діяльності учнів;**
- формування системи знань, умінь, навичок учнів;**
- закріплення, застосування знань, умінь, навичок у різноманітних ситуаціях;**
- домашнє завдання на наступний урок;**
- підведення підсумків, обговорення досягнутих результатів, вражень, думок.**

У конспекті зазначають:

- **способи, прийоми актуалізації опорних знань (основних понять, визначень, висновків, формул, які учні засвоїли раніше і застосовують у практичній діяльності), необхідних для сприймання учнями нового змісту;**

-
- **способи актуалізації позапрограмних знань учнів (знань, набутих з різних джерел інформації, що стали частиною життєвого досвіду);**
  - **налагодження зв'язку з пройденим матеріалом; поглиблення понять, засвоєних на минулому уроці;**
  - **форми регулювання роботи групи, отримання зворотного зв'язку (питання, короткі самотійні повідомлення учнів, індивідуальні завдання тощо).**

На етапі мотивації пізнавальної діяльності учнів

слід визначити способи:

- розкриття особистої значущості теми для учнів;**
- пробудження у них інтересу до змісту, роботи на уроці;**
- створення емоційного настрою групи;**
- здійснення психологічної підготовки до сприймання нового матеріалу.**

**На етапі мотивації пізнавальної діяльності учнів
Залежно від рівня готовності групи, змісту
теми можна використати:**

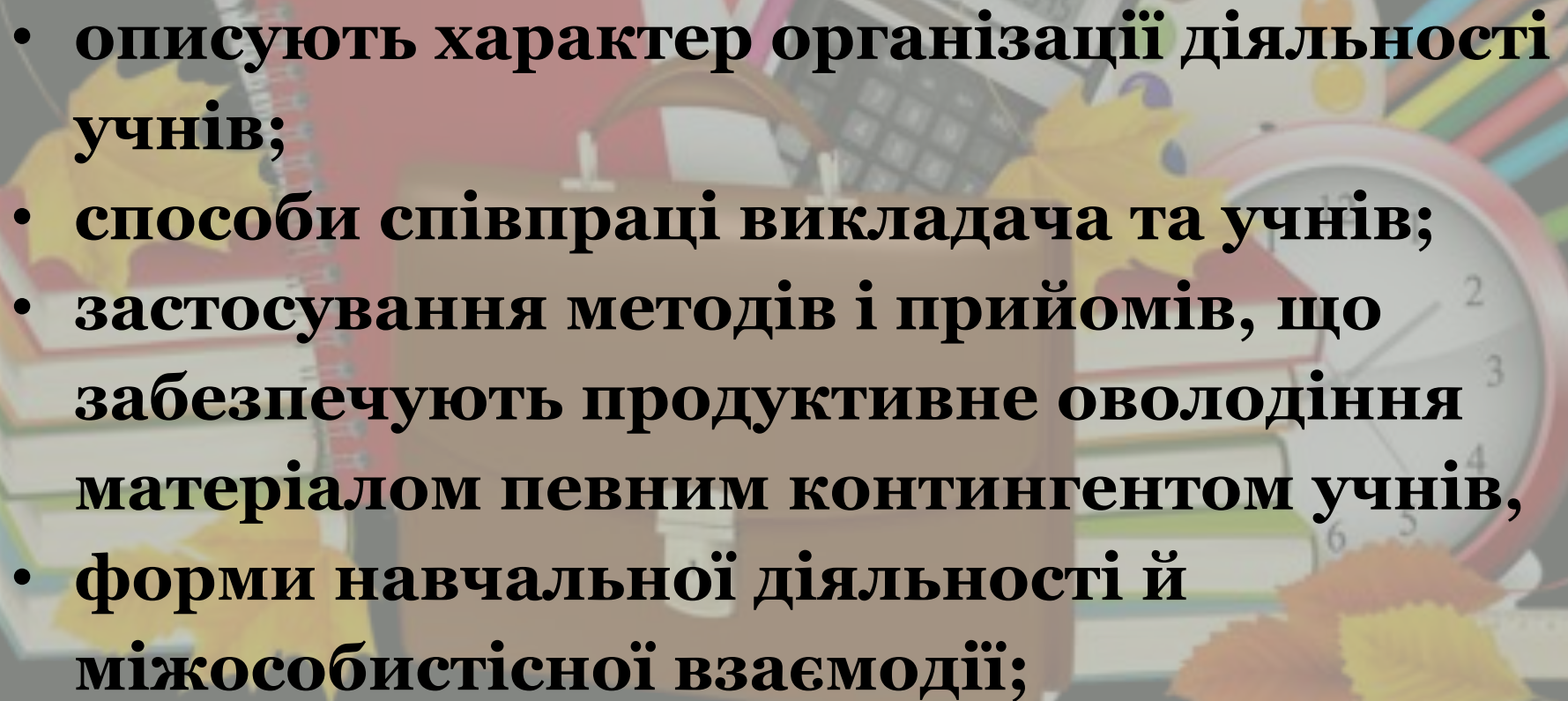
- незвичайний матеріал,**
- проблемну ситуацію,**
- аналогію,**
- несподіване порівняння,**
- ілюстрації, наочні посібники,**
- технічні засоби.**

**Можна стисло описати в конспекті бесіду,
діалог чи дискусію, в процесі яких учні
висловлюють міркування щодо теми,
очікування, уявлення.**

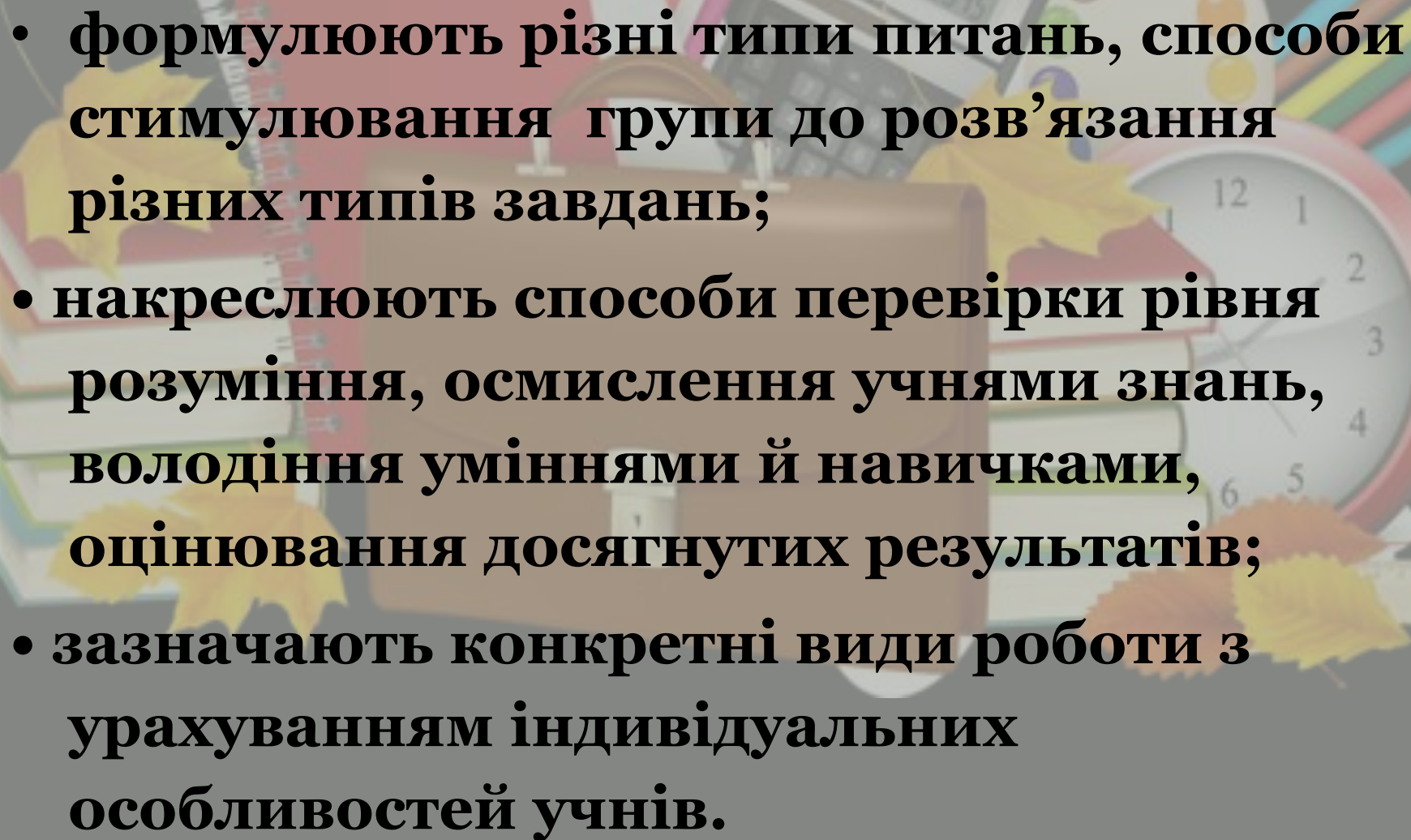
Після підготовчого етапу в конспекті

- **Описують зміст активного навчання шляхом взаємодії викладача та учнів;**
- **виділяють логічно пов'язані етапи організації спільної навчально – пізнавальної діяльності викладача та учнів;**
- **зазначають нові факти, положення, уміння та навички, якими повинні оволодіти учні;**

-
- описують характер організації діяльності учнів;
  - способи співпраці викладача та учнів;
  - застосування методів і прийомів, що забезпечують продуктивне оволодіння матеріалом певним контингентом учнів,
  - форми навчальної діяльності й міжособистісної взаємодії;

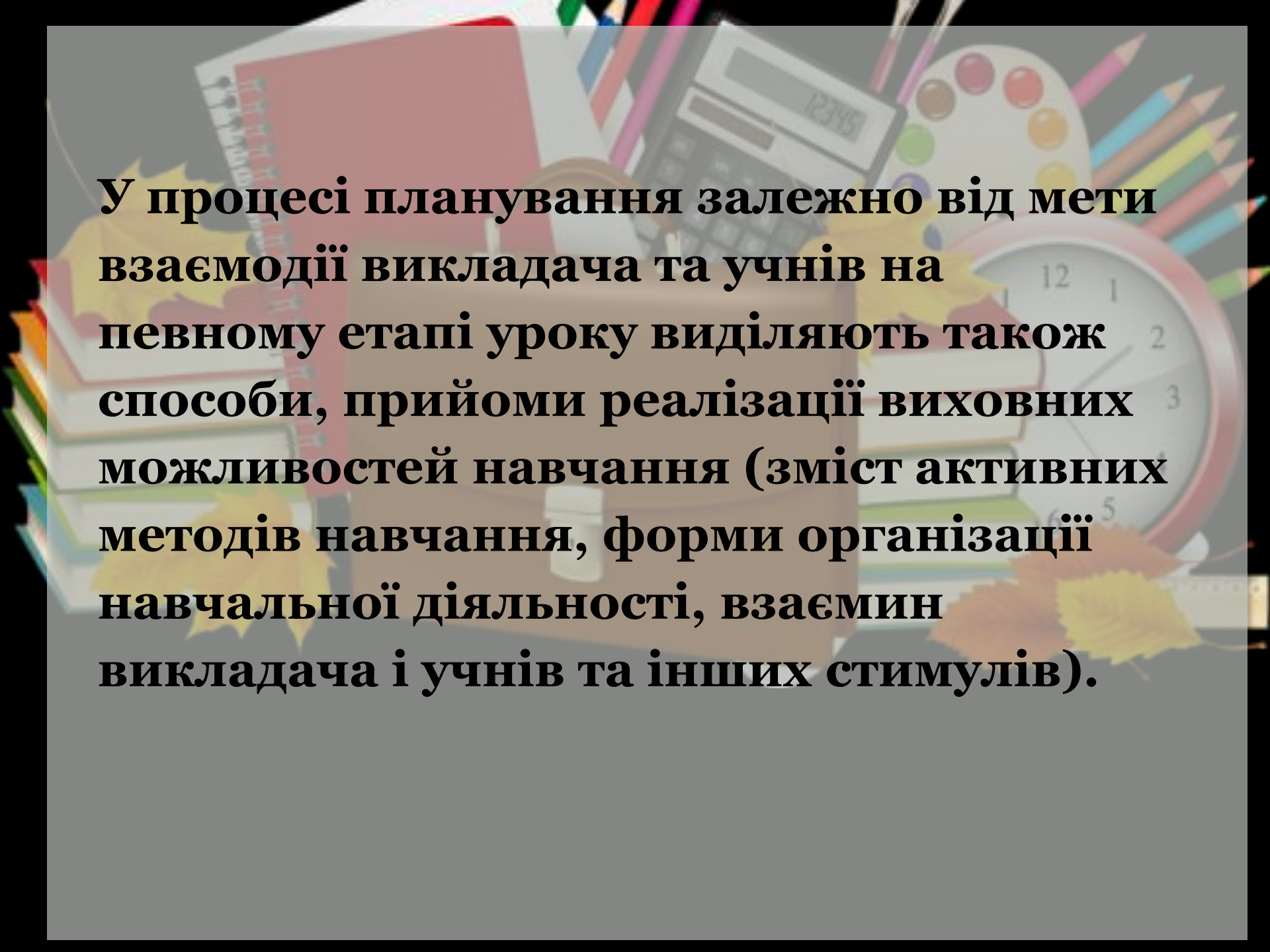
-
- **формулюють різні типи питань, способи стимулювання групи до розв'язання різних типів завдань;**
  - **накреслюють способи перевірки рівня розуміння, осмислення учнями знань, володіння вміннями й навичками, оцінювання досягнутих результатів;**
  - **зазначають конкретні види роботи з урахуванням індивідуальних особливостей учнів.**

Завершальний етап уроку передбачає:

- **відпрацювання;**
- **вдосконалення;**
- **застосування знань, умінь і навичок учнів;**
- **оцінювання рівня їх сформованості.**

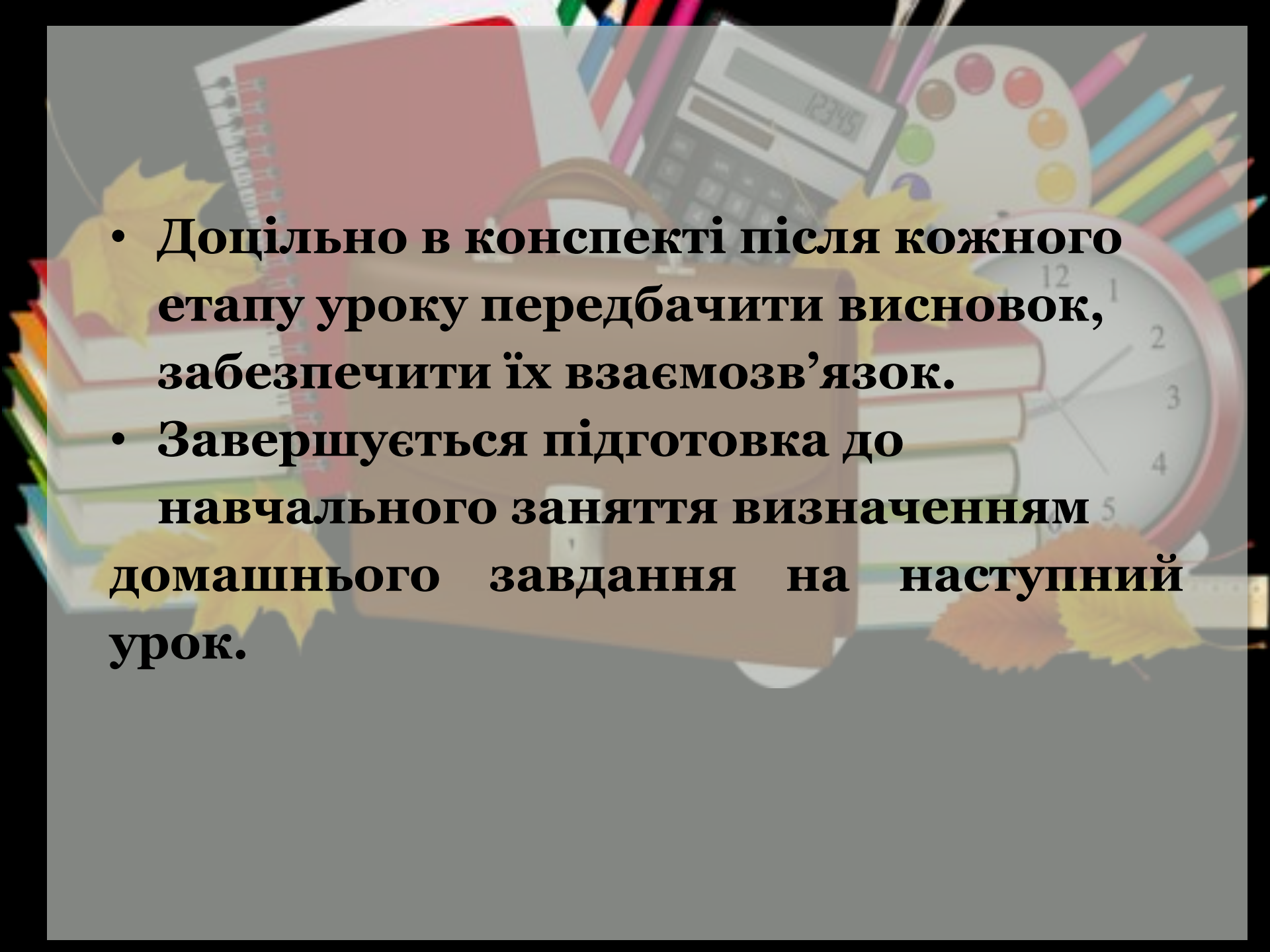
У конспекті також зазначають:

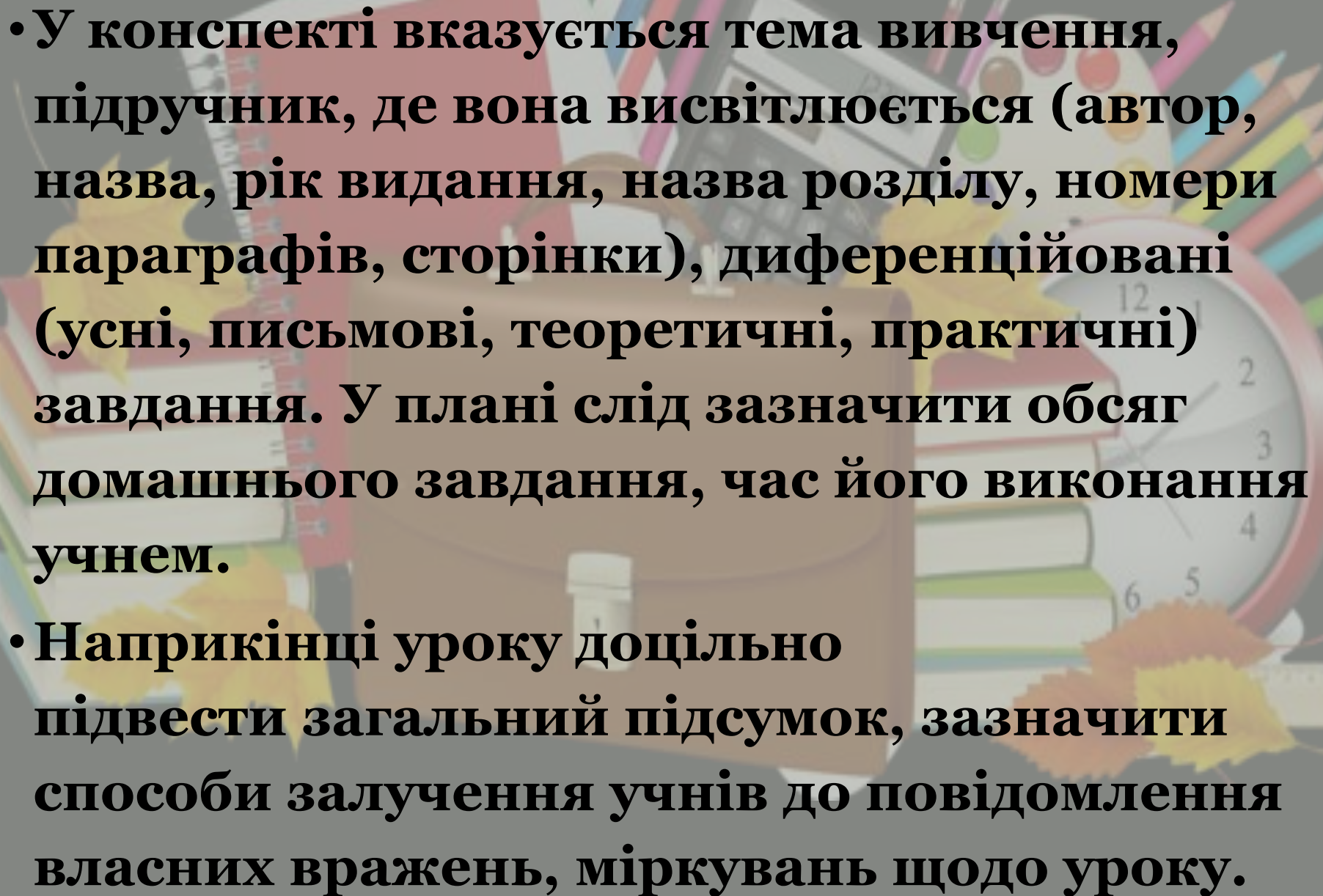
- **форми (колективні, групові, індивідуальні) і способи застосування знань у стандартних і змінених умовах (мозкова атака, діалог, дискусії, виконання різноманітних завдань, вправ);**
- **способи мотивації діяльності учнів;**
- **способи організації зворотного зв'язку на певному етапі.**

У процесі планування залежно від мети взаємодії викладача та учнів на певному етапі уроку виділяють також способи, прийоми реалізації виховних можливостей навчання (зміст активних методів навчання, форми організації навчальної діяльності, взаємин викладача і учнів та інших стимулів).

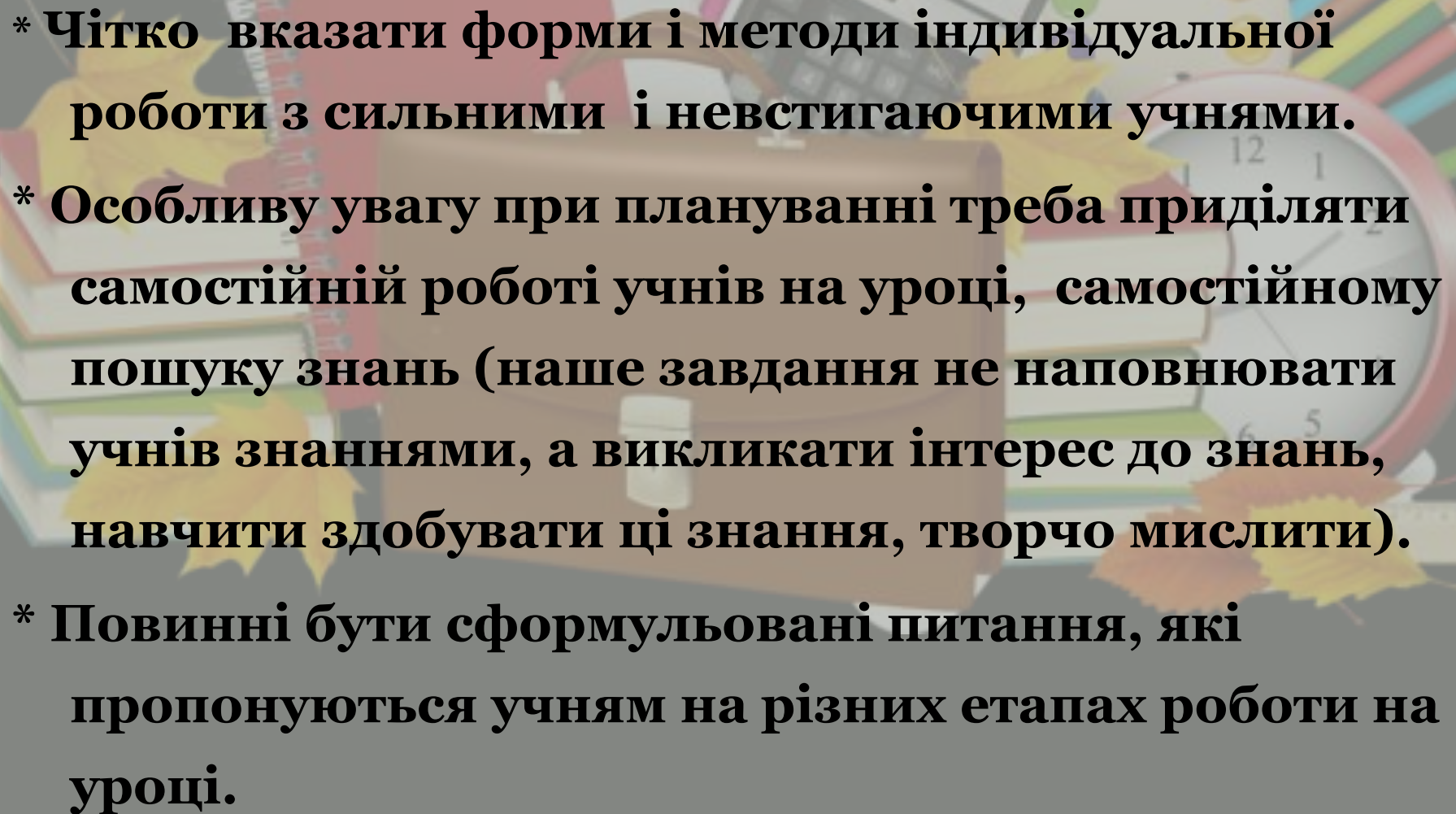
-
- **Доцільно в конспекті після кожного етапу уроку передбачити висновок, забезпечити їх взаємозв'язок.**
  - **Завершується підготовка до навчального заняття визначенням домашнього завдання на наступний урок.**

-
- У конспекті вказується тема вивчення, підручник, де вона висвітлюється (автор, назва, рік видання, назва розділу, номери параграфів, сторінки), диференційовані (усні, письмові, теоретичні, практичні) завдання. У плані слід зазначити обсяг домашнього завдання, час його виконання учнем.
  - Наприкінці уроку доцільно підвести загальний підсумок, зазначити способи залучення учнів до повідомлення власних вражень, міркувань щодо уроку.

Вимоги до поурочних планів:

- * Чітко визначені тема, мета.**
- * Поурочний план – логічна схема побудови уроку (не обов'язково план уроку писати як конспект викладання нового матеріалу).**
- * План повинен демонструвати методи, форми, прийоми роботи з групою, спрямовані на досягнення мети.**

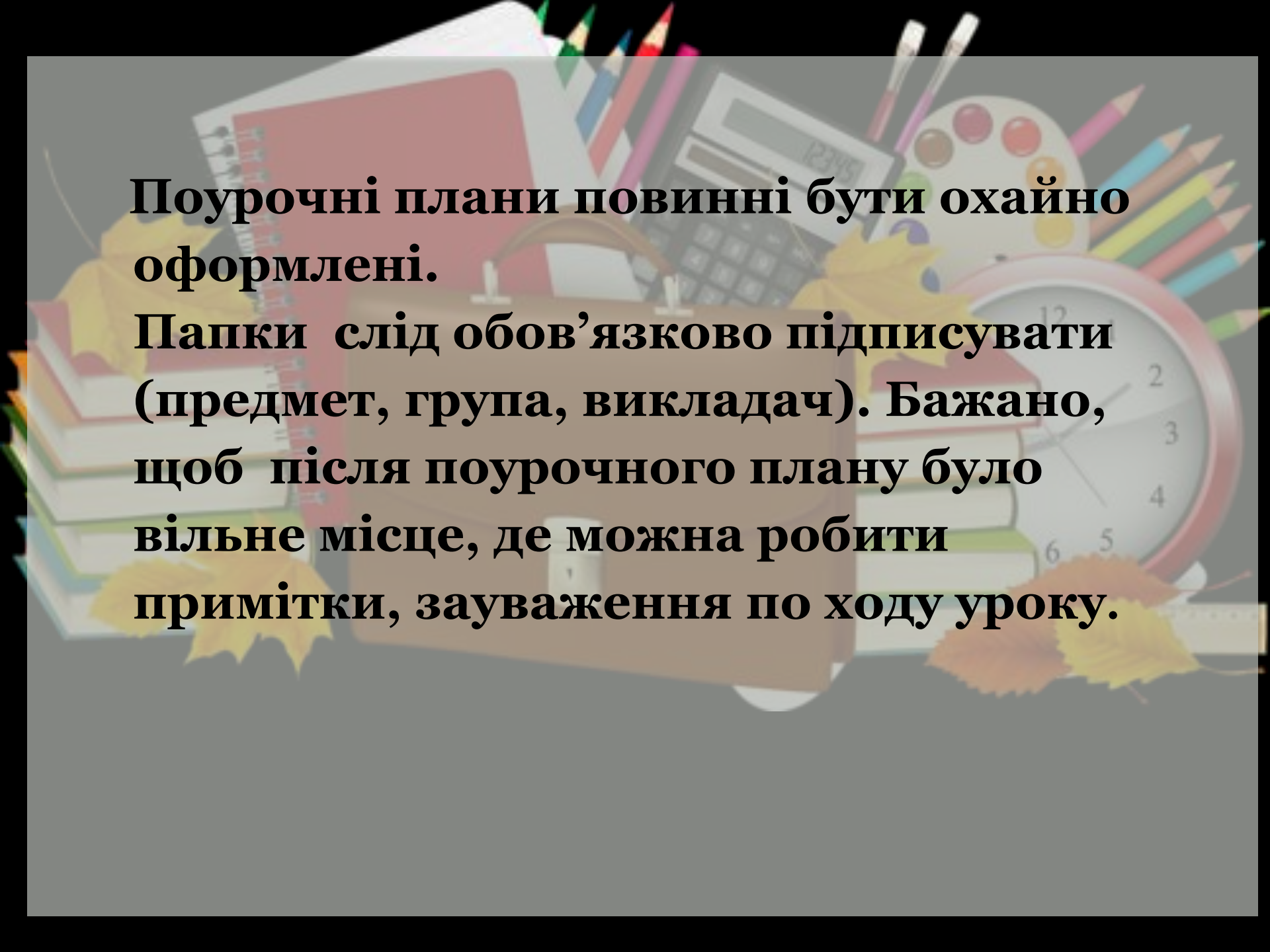

-
- * Чітко вказати форми і методи індивідуальної роботи з сильними і невстигаючими учнями.**
  - * Особливу увагу при плануванні треба приділяти самотійній роботі учнів на уроці, самотійному пошуку знань (наше завдання не наповнювати учнів знаннями, а викликати інтерес до знань, навчити здобувати ці знання, творчо мислити).**
  - * Повинні бути сформульовані питання, які пропонуються учням на різних етапах роботи на уроці.**

Поурочні плани повинні передбачати всі елементи структури обраного типу уроку:

- урок засвоєння нових знань;**
- урок формувань умінь та навичок;**
- урок засвоєння умінь та навичок;**
- урок узагальнення і систематизації знань;**
- урок перевірки знань, навичок і умінь;**
- комбінований урок.**

Поурочні плани повинні бути охайно оформлені.

Папки слід обов'язково підписувати (предмет, група, викладач). Бажано, щоб після поурочного плану було вільне місце, де можна робити примітки, зауваження по ходу уроку.